

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Tel. So. Boston 620

VOL. IV, No. 51 (561).

KETVERGAS, GEGUŽIO 1 D. 1919.

Tel. So. Boston 620

Kaina 3 centai.

DARBININKAS

PRENUMERATOS KAINA:
Tris kartus savaitėje ... \$3.00
Bostone ir apilinkėje ... 4.00
Užrubežyje metams 4.25
"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmeti.
— Washington.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Prez. Smetonos ministerija. Susideda iš įvairių partijų.

LIETUVOS NAUJIEJI MINISTERIAI.

Ekzekutyvio Komiteto nariai Vinikas ir Bielskis praneša, kad Ekzekutyvis Komitetas gavo nuo Lietuvos delegacijos Paryžiuje sekantį kablegramą:

"Lietuvos prezidentas Smetona užvirtino naują ministerių kabinetą, susidedantį iš sekančių ypatų: Sležiavičius, premieras ir laikinai pildas pereigas ministerio užrubežinių reikalų;

Leonas, vidujinių reikalų ministeris;

Noreika, teisdarystės ministeris;

Šimkus, vaizbos ir pramonės ministeris;

Stulginskis, žemdirbystės ministeris;

Černeckis, krasos ministeris;

Kairys, maisto ministeris; Jonas Vileišis, pinigyno ministeris.

Paknyis, ministeris viešųjų darbų;

Tubelis, apšvietos ministeris;

Merkis, apsigynimo ministeris;

Voronko, baltusių reikalų ministeris;

Sernas, ministeris be portfelio.

Baronas Roppas Berline veikia prieš Lietuvos valdžią ir skleidžia spaudoje melagingas informacijas."

BOLŠEVIKŲ SUSIKIRTIMAS SU LENKAIS.

Varšava, bal. 25. — Pirmieji lenkų kareiviai, inėjusieji Vilniun, buvo komandoje leitpulk. Belina. Mušiai tęsėsi dar ir gatvėse, kur vietos bolševikai buvo snorganizavę atkaklų pasipriešinimą.

Gen. Pilsudski, galva lenkų valstybės ir gen. Szeptycki, komendantas lietuvių fronto inėjo Vilniun subatos vakare. Jie buvo entuziastiškai pasitikti.

Lenkų veikimo pasekmės buvo paėmimas Lydos, Baranovičių ir puolimas Vilniaus. Lydą gynė 7.000 vyrų, prigulėjusių prie bolševikų kariuomenės, susidedančios daugiausia iš latvių ir jurininkų.

Gyventojai užimtu žemių pasukubino išreikšti savo simpatiją lenkamis ir teikė visokią pagalbą, kokią tik galėjo lenkų kariuomenei.

(Skaitytėjai turi matyti, jog šita žinia iš Varšavos ir todėl joji taip pabrėžiama, būk gyventojai džiaugiasi iš lenkų atėjimo.)

Bremene spartakai buvo sukilę ir norėjo nuverstį valdžią. Bet buvo įveikti.

Anglijos valdžia pasiuntė komisiją su baronu Milner priesakyje į Egiptą ten iširti, kokių permainų reikia daryti Egipto konstitucijoj.

Austro-Vengrijos ex-imperatorius nusirandavojo namus prie Genevos ežero ir nuo gegužio pradžios ten apsigyvens.

PRASO PRIPAŽINTI LIETUVĄ.

Washington, bal. 26. — Amerikos Agrikultūros Sąjunga pasiuntė prez. Wilsonui kablegramą, susidedančią iš 400 žodžių. Kablegramoj prašoma, kad prez. Wilson be atidėlioji mo rimtai pasvarstytų lietuvių tautos reikalavimą neprigulmybės ir pat-apsisprendimo. Kartu buvo prašyta pripažinti Lietuvos provizorinę valdžią. Dar buvo pridėta, kad dabartinė Lietuvos valdžia galima pasitikėti ir kad ji sugebės kovoti prieš anarchijos skleidėjus, jei gaus prideramą moralę ir medžiaginę paramą nuo Suv. Valstijų ir aliantų.

LENIN ARBA WILSON.

Vokietijos prof. Otto Hoetzsch pasakė, jog bėgyje sekančių keletos dienų pasirodys ar Lenino ar Wilsono idėjos užviešpataus pasaulyje. Sako: "Šiandie kovoja Lenin ir Wilson. Wilson atstovauja kapitalistišką demokratiją, o Lenin neša veliavą išdaryto socializmo; Wilson, kaip apaštalas naujos valstybių Lygos, paremtos ant principų pripažįstančių valstybių buvimą. Lenin-gi yra šalininkas tikros žmonių lygos, kuri nepripažįsta valstybės."

Viskas, sako profesorius, prigulės nuo to ar aliantai pasiūlįs Vokietijai taiką, kurią ji galės priimti. Sako, kad jei aliantai pakis Vokietijai išlygas, kurių ji negalės priimti, tai aliantai atsiras tokiam padėjime, kaip kad buvo Vokietija po Lietuviškos Brastos taikos. Prof. sako, kad diktuotos taikos Vokietija nepriims ir jei tokią taiką aliantai kištelės, tai visoj Europoj bolševizmas neišvengtinas.

Budapešte, Vengrijos sostinėj, kur viešpatauja raudonieji, tapo paskelbta karės stovis.

Rumunijos kariuomenė, kuri išibriovė Vengrijon, pasiekė Debreciną ir užėmė tą miestą.

Šveicarijos prez. Ador ant greitųjų tapo pašauktas į taikos konferenciją.

Miesto Seattle, Wash. majorui Ole Hanson buvo pasiūta bomba per pačtą. Bet bomba buvo laiku patėmyta.

Italijoj įvairiuose miestuose rengiama demonstracijos prieš amerikonus. Amerikos Raudonojo Kryžiaus perdėtiniai, kurie gavo garbės titulus Italijos armijoj, gavo pranešimą, kad tie titulai atšaukiami.

Georijoj, Ill. maimierių suvažiavime buvo inėta rezoliucija, kurioj patariama apšaukti visuotiną streiką už neatšaukimą Amerikos kariuomenės iš Rusijos. Po gan didelio triukšmo rezoliucija atnesta be balsavimo, o inėšjas buvo išmestas iš suvažiavimo. Delegatų buvo 300.

NEDALEIS PRIE KRUVINO SUSIRĖMIMO.

Paryžius. — Pereitą subatą alijantų užsienio reikalų ministeriai apie grėšiančius kruvinus susirėmimu tarp lietuvių ir lenkų apie Gardiną. Ministeriai nutarė atkreipti domą Paderewskio ir Lietuvos delegacijų Paryžiuje. Ministeriai nutarė, kad galutinas nuėmimas to, kam priskirti žemes, del kurių eina ginčai, neprigulės nuo karinio užėmimo. (Is to išėina, kad taikos konferencija svarstant rubežių tarp 4 enkijos ir Lietuvos, neatsisvelgs į tai, kiek elnkai isivarys Lietuvon).

IESKO PRIEGLAUDOS.

Rusijos bolševikų vadai Lenin ir Trocki aiškiai mačo, jog jų viešpatavimui artinasi galas. Tai išanksto emė teirautis kur jie galės apsigyventi. Teiravosi Skandinavijos šalyse ir Vokietijoj. Iš visur atsakytą, kad jie ten nepageidaujami. Ketino teirautis Ispanijoj ir Šveicarijoj, bet čia jų nuomonės nesutiko. Dabar teiraujasi ar negalės apsigyventi Vengrijoj.

SLAPIEJI LAIMEJO.

Yale universiteto studentai debatavo apie tai, kad įstatymas apie prohibicijos įvedimą Suv. Valstijose būtų atšauktas. Tai šlapieji laimejo debatus.

PRASO ILEISTI.

Amerikos laikraščių korespondentai inėtikė Amerikos delegacijai prašymą ileisti juos į pirmą konferenciją, kur dalyvaus Vokietijos atstovai.

LAIKAS SUBRUSTI NAIKINTI PRADĖDANČIAS RASTIS ANKSTYBAS MUSES, SAKO Suv. VALSTIJŲ SVEIKATOS BIURAS.

Daug lengviau neleisti veistis šimtams mūsų dabar, neg kad gaudyti ir mušti milijonus vidurvarasy.

SUV. VALSTIJŲ SVEIKATOS BIURAS APSKAITLIUOJA, KAD VIRŠUM SEPTYNIŲ MILIJONŲ SUV. VALST. GYVENTOJŲ YRA UŽSIKRETĘ DRUGIO LIGA.

Laikas subrusti naikinti pradėdanas rasti ankstybas muses, sako Suv. Valstijų Sveikatos Biuras. Daug lengviau neleisti veistis šimtams mūsų dabar, neg kad gaudyti ir mušti milijonus vidurvarasy.

Italiijos mieste Venecijoj Italijos rašytojas D'Anuncio savo prakalboj didžios minios praklausė: "Ar pagatavi kariauti išnauju?" Minia suriko: "Taip, tegyvuoja Italija!"

Samuel Gompers, kurs tapo nedėlįj sužeistas, neatsitaiso ir tebėra pavojuje.

Anglijos premieras Lloyd George pasižadėjo priimti delegaciją Amerikos airių.

Taikos konferencija nutarė paskirti penkis teisėjus teisti Vokietijos ex-kaizerį.

Clevelande septyniolikos metų vaikas nešė iš vieno banko kitan maišelį su \$6.000. Buvo apipuolę jį vagiliai. Vieną nušovė, bet tuo tarpu kitas pagrobė pinigus ir pabėgo.

Bolševikų stovis Ukrainoj blogėja. Kievus tapo apvalytas nuo bolševikų. Dabar bolševikai yra pavojuj Odesoj.

Du Chili respublikos laivai nuskendo ir daug žmonių žuvo. Vieną nuskandino audra, antas žuvo susikūles su kitu laivu.

ITALIJA STOVI UŽ SAVO REIKALAVIMUS.

Italijos parlamente buvo balsavimai išreikšti pasitikėjimą premieri Orlando. Tai 382 atstovu balsavo už, o 240 balsavo prieš Orlando. Reikiama remia premiera, kurs reikalauja Italijai Dalmacijos pakrančių ir miesto Fiume; o to prez. Wilson Italijai nemori pripažinti.

ITALIJA STOVI UŽ SAVO REIKALAVIMUS.

Tuo tarpu Vokietijos delegatai jau Versaliuose, o Italijos delegatų nėra. Alijantai be Italijos delegatų inėtikė Vokietijos delegatams taikos išlygas. Jei Italija nebus pakakinta, tai jos delegatų nebus prie pasirašymo po taiką.

VIENOK DAR NEŽINIA AR VOKIETIJA PRIIMS JAI NUSTATYTAS IŠLYGAS IR AR ANGLIJA IR FRANCIJA RAŠYSIS PO TAIKA BE ITALIJOS, JEI VOKIETIJA SUTIKTŲ.

Prez. Wilson plenuoja Paryžių aplėisti tarp gegužio 25 ir birželio 10 d.

DABAR TAIKOS DERYBOS IŠ PARYŽIAUS PERSIKELIA Į VERSALIUS.

Versaliai yra miestelis netoli Paryžiaus.

SOCIJALISTAI REMIA WILSONĄ.

Tarptautinėj socijalistų konferencijoj, laikytoj Arnheime, Holandijoj priimt rezoliuciją, kurioj reikalaujama, kad taika būtų įvykinta sulyg prez. Wilsono 14 punktų.

TĖMYKITE.

LDS. Con. Apskričio kuopų yra rengiama didelis prakalboj maršrutas, kuris tęsis nuo gegužio 4 iki 11 d. Kalbės p. J. E. Karosas iš Bostono. Maršruto programos bus toks:—

Gegužio 4 d. po pietų, Waterbury, Conn.

Geg. 4 d. vakare, Naugatuck, Conn.

Gegužio 6 d. vakare, Bridgeport, Conn.

Gegužio 8 d. vakare, Hartford, Conn.

Gegužio 11 d. po pietų ant 3 P. M. Poquonock, Conn.

Kurios kuopos yra pasižadėję surengti prakalbas, malonėkite kuoplačiausia pasigarsinti.

Jeigu kartais įvyktų klaida maršrute, malonėkite man pranešti.

LDS. Conn. Apskr. Rašt. Ona Černiauskiūtė.

Ar tebevartoji patentuotųjų vaistų kalendorių Geriau numesk jį šalin ir gaut naują iš Suv. Valstijų Sveikatos Biuro (U. S. Public Health Service, Washington, D. C.). Jis siunčiamas kiekvienam pareikalavus.

Dėdė Samas priims į sanatoriumą ir lignonbučius visus vaikus, atleistus iš armijos ar laivyno, ir sergančius kokia nors liga, kuri buvo gauta taraujant savo šaliai. Suv. Valstijų visuomenės sveikatos Biuras jau pradėjo dirbti taip svarbų žingsnį ir skubiai didina savo lignonbučius visoje šalyje. Viena sanitorija bus prie Dawson Springs, gerai žinomos sveikumo vietos Kentucky Valstijoj, kur kitos bus dar dabar nežinoma.

IS MAZOSIOS LIETUVOS GYVENIMO.

Protestas.

Mūsų Mažosios Lietuvos broliai, kaip esame rašę anuose "T. K." numeriuose, yra griežtai nusistatę galutinai sutraukti ryšius su savo amžiniais priešpinkais vokiečiais ir prisidėti prie Didžiosios Lietuvos, kur galės laisvai siekti savo tautinių, ekonominių ir dorinių tikslų. Bet sunkus tai darbas. Vokiečiai tvirtai juos laiko savo geležiniuose nauguose. Trukdo jų kiekvieną tame atsiskyrimo klausime, žingsnį. Persekioja to judėjimo vadus. Bet Mažosios Lietuvos karžygiai kovoja nenuleisdami rankų. Kovos apyptovų sunkumas jų nebaugina. Jie drąsiai pilni vilties eina savo pasirinktu keliu, imdamies visų dorų priemonių, kas gali padėti jų tikslui pasiekti. Vieniems sunku tai padaryti, tad jie kreipiasi prie tų pasaulio galiūnų, kurie šiandien tautos likimą lemia, prašydami pagalbos. Pastarais laikais jie idavė Entantei tokį raštą:

"Atskirti nuo viso pasaulio, vokiečių varžomi, Prūsų lietuvių nemato kito kelio pasiekti viešumą, kaip kreipdamiesi į užsienį.

Mes prašome visą užsienį mums padėti ir viešai ginti mūsų reikalus. Visuose vokiečių laikraščiuose, visuose valdiškuose pareiškimuose, šiauriniai ir rytiniai Rytapriusį kraštai skaitomi sena vokiečių žeme, tikru vokiečių kraštu. Ne vieno žodžio neišgirsime apie tai, kad visas tas kraštas ištikro grynai lietuviškas. Anaipol, vokiečių valdžia ir privatiniai asmens mūsų gyventojus varžo. Mokyklos yra vokiškos, valdiškoji kalba taip-gi. Nors išėina keletas laikraščių lietuvių kalba, vienok jie vokiečių kapitalistų išnaudojami allddeutsch'ų tikslams. Tautos vadams darbą darbininkų ir kareivių tarybos varžo ir grąšina mirties bausme, jei jie kalbėsia apie suvienijimą Prūsų Lietuvos su Didžiąja Lietuva.

Atsižvelgdami į tai Prūsų Lietuvos Saugojimo Komisija susirinkusi Tilžėje nutarė: šauktis pagalbos neutralių užsienio valstybių ir santarvės. Tuo tikslu ji įgaliojo savo ats-

Parašai.

(Iš "Tiesos Kardas")

NEPASISEKĖ LAISVOS MEILĖS ISTATYMO ĮVESTI.

Vengrijos raudonoji valdžia buvo jau sustačius laisvosios meilės įstatymus. Jau buvo paduota spaustuvėn panausti. Tie įstatymai buvo panašūs ir Rusijos bolševikų įstatymus. Bet Vengrijos sostinėje tie įstatymai nematė šviesos. Buvo šitaip. Kuomet tie įstatymai buvo paduoti spaudon, tai vienas "ministeris" parėjęs namo emė karštai aiškinti apie reformas.

"O ką moterims padarysitet?" klausė pati.

Tuomet ministeris pasakė, kad jos bus laisvos, galės dykai gauti persiskyrimus ir vyrų galės pamesti pačias, jei norės."

"Ar tai bus taip, kad tu galėsi vieną dieną mane pamesti, o ant rytojaus kitą vestį?" klausė pati.

"Sulyg įstatymo taip," atsakė ministeris.

Čia kilo audra. Pati ir jos motina pakilo ir dramatiška scena pasidarė. Ministeris persigando ir prižadėjo pasirūpinti atšaukti įstatymą. Tuoj priėjęs prie telefono ir kalbėjosi su visais ministeriais apie kilusią jo namuose audrą, kad jo pati žadanti tuoj aplėisti jį ir kad ji ketinanti visų ministerių pačias sukurstyti tą pat padaryti.

Dalykas pasibaigė tuo, kad įstatymas apie įvedimą laisvos meilės tapo atšauktas.

Detroit rengiasi prie surengimo pasaulinės taikos parodos 1922 arba 1923 metais. Charles M. Schwab sutikęs sudaryti to reikalo vedimui korporaciją.

Žinios iš Lietuvos.

IS MAZOSIOS LIETUVOS GYVENIMO.

Protestas.

Mūsų Mažosios Lietuvos broliai, kaip esame rašę anuose "T. K." numeriuose, yra griežtai nusistatę galutinai sutraukti ryšius su savo amžiniais priešpinkais vokiečiais ir prisidėti prie Didžiosios Lietuvos, kur galės laisvai siekti savo tautinių, ekonominių ir dorinių tikslų. Bet sunkus tai darbas. Vokiečiai tvirtai juos laiko savo geležiniuose nauguose. Trukdo jų kiekvieną tame atsiskyrimo klausime, žingsnį. Persekioja to judėjimo vadus. Bet Mažosios Lietuvos karžygiai kovoja nenuleisdami rankų. Kovos apyptovų sunkumas jų nebaugina. Jie drąsiai pilni vilties eina savo pasirinktu keliu, imdamies visų dorų priemonių, kas gali padėti jų tikslui pasiekti. Vieniems sunku tai padaryti, tad jie kreipiasi prie tų pasaulio galiūnų, kurie šiandien tautos likimą lemia, prašydami pagalbos. Pastarais laikais jie idavė Entantei tokį raštą:

"Atskirti nuo viso pasaulio, vokiečių varžomi, Prūsų lietuvių nemato kito kelio pasiekti viešumą, kaip kreipdamiesi į užsienį.

Mes prašome visą užsienį mums padėti ir viešai ginti mūsų reikalus. Visuose vokiečių laikraščiuose, visuose valdiškuose pareiškimuose, šiauriniai ir rytiniai Rytapriusį kraštai skaitomi sena vokiečių žeme, tikru vokiečių kraštu. Ne vieno žodžio neišgirsime apie tai, kad visas tas kraštas ištikro grynai lietuviškas. Anaipol, vokiečių valdžia ir privatiniai asmens mūsų gyventojus varžo. Mokyklos yra vokiškos, valdiškoji kalba taip-gi. Nors išėina keletas laikraščių lietuvių kalba, vienok jie vokiečių kapitalistų išnaudojami allddeutsch'ų tikslams. Tautos vadams darbą darbininkų ir kareivių tarybos varžo ir grąšina mirties bausme, jei jie kalbėsia apie suvienijimą Prūsų Lietuvos su Didžiąja Lietuva.

Atsižvelgdami į tai Prūsų Lietuvos Saugojimo Komisija susirinkusi Tilžėje nutarė: šauktis pagalbos neutralių užsienio valstybių ir santarvės. Tuo tikslu ji įgaliojo savo ats-

Parašai.

(Iš "Tiesos Kardas")

NEPASISEKĖ LAISVOS MEILĖS ISTATYMO ĮVESTI.

Vengrijos raudonoji valdžia buvo jau sustačius laisvosios meilės įstatymus. Jau buvo paduota spaustuvėn panausti. Tie įstatymai buvo panašūs ir Rusijos bolševikų įstatymus. Bet Vengrijos sostinėje tie įstatymai nematė šviesos. Buvo šitaip. Kuomet tie įstatymai buvo paduoti spaudon, tai vienas "ministeris" parėjęs namo emė karštai aiškinti apie reformas.

"O ką moterims padarysitet?" klausė pati.

Tuomet ministeris pasakė, kad jos bus laisvos, galės dykai gauti persiskyrimus ir vyrų galės pamesti pačias, jei norės."

"Ar tai bus taip, kad tu galėsi vieną dieną mane pamesti, o ant rytojaus kitą vestį?" klausė pati.

"Sulyg įstatymo taip," atsakė ministeris.

Čia kilo audra. Pati ir jos motina pakilo ir dramatiška scena pasidarė. Ministeris persigando ir prižadėjo pasirūpinti atšaukti įstatymą. Tuoj priėjęs prie telefono ir kalbėjosi su visais ministeriais apie kilusią jo namuose audrą, kad jo pati žadanti tuoj aplėisti jį ir kad ji ketinanti visų ministerių pačias sukurstyti tą pat padaryti.

Dalykas pasibaigė tuo, kad įstatymas apie įvedimą laisvos meilės tapo atšauktas.

Detroit rengiasi prie surengimo pasaulinės taikos parodos 1922 arba 1923 metais. Charles M. Schwab sutikęs sudaryti to reikalo vedimui korporaciją.

KONCERTAS

4 d. Gegužio 4 val. po pietų
Norwood, Mass.
Pašventinimas Naujų Vargonų

Dalyvaus So. Bostono ir Cambridgiaus chorai. Taip-pat ir Norwoodo vietinis choras. Bus geriausi solistai ir solistės. Taip-gi užkviesiti yra ir kitų parapijų choristai. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites.

KOMISIJA.

DARBININKAS

Šis ir So. Boston'o utarninkas, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$3.00
Boston and suburbs 4.00
6 months 1.50
Foreign countries yearly 4.25

ITALŲ SPAUDOJ APIE LIETUVIUS.

Kaip žinome, Italijos laikraščius su Lietuvos reikalais insimušė nuo karės pradžios didžiai gerb. ir daug pasitarinavęs Lietuvai pralotas Prapuolenis. Jo dėka Italijos įvairiuose laikraščiuose yra tilpė straipsnių ir žinių apie Lietuvą.

Su straipsniais apie Lietuvos reikalus, o ypač dar einant prieš lenkus, labai sunku. Tai gi čia matome, kaip daug darbo turėjo padėti gerb. mūsų veikėjas, kad prasimuštų į Italijos spaudą.

Kovo 18 d. laikraštyje "Il Tempo" buvo indėtas pusantros špaltos įžanginis straipsnis antgalviu: Nazioni che risorgono — La Lithuania. Ten pat padėta žinutė apie ministerių permainas Lietuvoje.

Kovo 20 L'Economista d'Italia indėjo labai ilgą tsraipsnį antgalviu Le mene della chiesa polacca in Lithuania.

Šiaip jau trumpesnių pranešimų apie Lietuvoss reikalus tilpo labai daug. Daugiausia tilpo laikraštyje L'Economista d'Italia. Tame laikraštyje yra skyrus užvardintas In Lithuania.

VISKONTAS "PRISIKĖLĖ."

Pereitame numeryje skaitytojai rado indomia žinią iš Rymo. Ją pranešė plačiai žinomas lietuvių veikėjas ir moks-lavyris A. Viskontas.

Prieš keletą mėnesių buvo pasklidęs gandas, būk A. Viskontas miręs. Savo laiške rašo, jog gandas apie jo mirtį jį pasiekęs bal. 6 š. m. Stebisi, kaip toks gandas galėjo kilti. Toliau rašo, jog gal delto gando per keletą mėnesių nesulaikęs laišku iš Amerikos veikėjų ir jo darbu tas pakenkę. Jo adresas:

A. Viscont,
42, Via S. Chiara, Roma, Italy.

BULOTOS PĖDOMIS.

Iš antro galo pagarsėjusis Bulota nepatekęs į Centralinio Komiteto pirmininkus, kaip sakė adv. Leonas, pasiryžęs keršyti. Jis tą darė ir rodos tebdaro, tebkeršija, tebvoro disorganizaciją lietuvių tarpe. Amerikos lietuvių liberalai neįstengė paimti vadovavimą į savo rankas nuėjo Bulotos pėdomis. Šmeižia ir dergia katalikų veikėjus. Dabar neįstengė ant savo pastatyti sei-mo klausime emė skleistį gandra, būk kunigai priešinasi seimui delto, kad Chicagos lietuvių kunigai nutarė Lietuvą Lenkijai parduoti, (tarsi Chicagos lietuvių kunigai yra Lietuvos savininkai). Tą šlykštų melą, extra biauŗų šmeižtą skleisdami dar jie drįsta kalbėti apie bendrą veikimą.

PUSĖ LAIKO PRAĖJO.

Pergalės Paskolos kampanijos pusė laiko praėjo. Retas uždariaujantis lietuvis neįstengtu nusipirkti bent pigiausiąjį bondus. O kiekvienas išgalintis pirktis privalo tai padaryti. Amerika tebėra mažųjų tautų rėmėja ir šelpėja. Be Amerikos paramos Lietuva

negaus sau prideramų teisių. Galingas Amerikos balsas nulėms Lietuvos likimą. Tai jau iš to atžvilgio būtina turime atsilipti į šios šalies valdžios kvietimą pirktis valdžios bondus.

Valdžiai paskolintieji pinigai eis užlaikymui dar nedemobilizuotos armijos, gabenimui Amerikos kareivių iš užjūrio. Be pinigų to nepadarysi.

Amerikos valdžia rūpinasi šelpimu Europos badaujančių tautų. Tuomi atitolinama bado ir bolševizmo šmėkla.

Pelno žvilgsniu valdžiai skolinči labai asimoka. Šiaip žmogus nežino kur ir kaip saugiai investinti savo pinigus. Valdžia duoda progą — duoda progą saugiausia investinti pinigų ir nuostimtis didesnis, ne-gu bile kokiame banke. Šiuo kartu paskola bus išmokėta po keturių metų.

Si paskola turi geriausias išlygas.
Pirkite Pergalės Bondus.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Mūsų Vadui, Ansonia, Ct. Mes korespondenciją dėjome taip, kaip ji buvo parašyta ir daugiau nieko negalime pasakyti. Todėl negalime paaiškinti iš kokių Tamstos žodžių "visų veidai parando iš gėdos" ir tt. Jokių kitų informacijų neturėjome ir neturime.

Ne Hyclui. Užteks jau apie tai.

R. N. Baršini. Tai pašalinis mums reikalas ir jam vietos stokuoja pas mus. Susineškite laiškais su Sąjungos valdyba.

O. K. Philadelphia, Pa. Iš kuopos veikimo paduoti baisesi senas žinias. Ar gi kuopa nieko tokio neatliko dabartiniu laiku kas verta būtų į laikraštį parašyti.

Didžio darbo pradžia.

Lietuvių Prekybos Bendrovė inkorporuota ant dviejų milijonų.

Organizatoriai nutarė siųsti J. E. Karosą į Lietuvą.

Steigs dirbtuvę ir siųs tavorus Lietuvon.

Lietuvių Prekybos Bendrovė pradėjo platų darbą. Laikė susirinkimą organizatorių Bostone pereiną pėtnyčios vakarą. Nutarė daug svarbių dalykų ir pradėti dirbti.

Nutarė inkorporuoti Bendrovę ant dviejų milijonų dolerių ir pradėti smarkią agitaciją surinkti kapitalą. Šėrus paliko po senovės, tai yra po \$5.00, bet aprubėžiavo skaitlių šėrų. Kiekviena ypata gali pirkti iki 1000.

Toliau nutarė greitai laiku, iki pabaigos gegužės pasiųsti atstovą į Lietuvą. Atstovu išrinktas Jonas E. Karosas, Sekretorius Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir žymus lietuvių veikėjas. Atstovas pasiliks Lietuvoje tik tai penkias savaites ir po to laiko grįš atgal su žiniomis.

Vienas iš organizatorių pveda Bendrovei pilnai įtaisytą dirbtuvę, kurią Bendrovė nutarė paimti į savo rankas ir smarkiau vartyti darbą. Ant susirinkimo pasirodė didis entuziazmas. Susirinkusieji šimtais dėjo savo pinigų į Bendrovę.

Buvo išduota atskaita iš pereinoto bernainio veikimo. Pasirodė, kad Bendrovė ant pilnai išmokėtų šėrų uždirbo 45 nuoš. ir šėrininkams išmokėjo 8 nuoš. dividendų, likusią dalį pelno paskyrė į geležinį kapitalą.

Taip-gi buvo nutarta kaip greičiausiai bus galima steigti liniją pasažierių ir prekinų laivų į Lietuvą per Klaipėdą.

Pavelijimas iš valdžios esąs jau užtikrintas ir spėjama, kad greitai laiku pirmas laivas su prekėmis išplauks iš Bostono į Klaipėdą.

Buvo ilgai apkalbama kas link atsinešimo šios Bendrovės su kitomis lietuvių steigiamomis Bendrovėmis. Galutinai nutarta, veikti išvieno su visomis, nekenkiant nei vienai. Pagelbėti kitoms kiek bus galima ir jeigu būtų išrovakimas, tai su jomis susivienyti. Paaiškėjo, kad daugiamis priešingi monopoliaus Lietuvoje. Antanas Vaisauskas, organizatorius iš Cambridge, Mass. pasakė: "Pavesti visą pramonę Lietuvos vienai Bendrovei būtų pavojinga Lietuvai ir lietuviams. Dirva yra plati. Viena Bendrovė visko neapžios. Lietuvoje bus vietos keliems dešėtkams Bendrovių. Kiekviena Bendrovė turėtų vartyti konkurenciją su kitomis. Kuri pigiausiai ir geriausiai patarnaus lietuviams, ta bendrovė bus pasekmingiausia."

Susirinkime dalyvavo sekanti organizatoriai Bendrovės: Kun. P. Saurauskis iš Waterbury, Conn.; kun. Jonas Svagždis iš Norwood, Mass.; K. Venčius iš Haverhill, Mass.; Antanas Petronis iš Lawrence, Mass.; Jonas Jokubauskas iš Camp Devens, Mass.; Juozas K. Naujalis ir Antanas Vaisauskas iš Cambridge, Mass.; F. Zaleskis, Kazys Salis, Stasys Noreika, Domininkas Antanavičia, Jonas E. Karosas, Antanas F. Kneizis ir J. J. Roman iš Boston, Mass.

J. J. Roman pasiliko vedėju ir ant toliaus. Pranas Gudas, Pranas Viraks, A. F. Kneizis ir Jonas E. Karosas pasiliko direktoriais iki bus išimtas čarteris ir sušauktas generalis šėrininkų susirinkimas, kur bus valdyba išrinkta.

GERBIAMAJA "DARBININKO" REDAKCIJA.

Vakar, 8 Balandžio m. d. J. š. PP. Benediktas XV davė audienciją p. Eduardui Virgo, Estonijos diplomatiškam atstovui Romoje.

Užvakar 7 Bal. Šv. Tėvas priėmė būrį pasaulinių ir dvasiškių Prancijos atstovų.

Iš priežasties būsiančiosios Kanonizacijos Džiovainos Arkietės, Reimso Antvyskupis atskaitė prancūzų kalboje ilgą, gražų adresą Šv. Tėvui į kurį Popiežiaus atsakyta taip-gi prancūziškai.

Dar ankščiau 24 vasario Šv. Tėvas pašventino gražią vėliavą lenkų kariuomenei. Viena pusė tosios vėliavos papuošta Lenkijos "Baltuoju Ereliu" su prisegtu ant jo krutinės aukso kryžiumi, ant kitos — padėta paveikslą Čžestakavos Motinos Švenčiausios.

Antiokijos Patriarka, Atvyskupis Zaleskis nusiuntė tą vėliavą Paryžiui, lenkų generolui Haller'ui, drauge su asmeniškų Šv. Tėvo raštu:

"Palaiminimas Dievo Tėvo Visagalinio ir Šėnaus ir Dvasios Šv. tenužėgia ant kareivių dievotai giedančių imną "Boga Rodzica" (Dievo Gimdytoja) ir visuomet tesilieka su jais."

Duota Vatikano Rūmuose 24 Vasario m. d. 1919.

(Pasirašė) Benediktas PP. XV. Patėmytina, kad kryžiui ant vėliavos suteiktas Šv. Tėvo ypatingas palaiminimas, toje prasmėje, kad kartą šitoji vėliava būtų sunaikinta ar jai suplyšus, užtenka prisegti minėtąjį kryžių prie Erelio krutinės ant kitos vėliavos ir tas pats popiežiaus palaiminimas savaimi pėreis ant naujos.

Tšimant prancūzų ir lenkų atstovus, Romoje nūnai politikos reikalų dėlei vieši: Povilas Petras XIII, Kilikijos Patriarka, Antvyskupai Tolemaidos, Kaliedonijos, Grekijos, Libano ir kitų rytiečių bei vakariečių dvasiškieji ir svietiškieji atstovai, ką turi ar neturi savo atstovystę Romoje.

Kun. K. Prapuolenis.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE.

Seredoje Balandžio 23 d. New Yorko lietuviai turėjo parodą del Pergalės Paskolos ir reikalavimu pripažinti Lietuvai neprigulmybės.

Kuomet dar New Yorkiečiai miegojo skelbimų klijuotojai prlipdė po visą miestą didelius skelbimus, kuriais kviečiama visus amerikiečius pasirašyti del Lietuvos neprigulmybės ir visus amerikiečius lietuvius rašytis Amerikos Pergalės bondus.

Abi pusi Penktosios gatvės buvo papuošti raudonos, baltos ir mėlynos spalvos skelbimais pranešančiais apie Lietuvos Dieną. Dešimtą valandą iš ryto moters, prigulincios prie Motor Corps of America išsiėngė iš Lietuvos Tarybų ofiso ir su savo automobiliu papuoštais tais pačiais raudonos, baltos ir mėlynos spalvos skelbimais važiavo ir išsiskirstė po visas svarbesnias New Yorko vietas, kad prisidėti savo darbu renkant parašus po lietuvių peticija prezidentui Wilsonui ir Taikos Konferencijai.

Taip-pat ir svarbieji miesto laikraščiai tapino didelius skelbimus, nurodančius Lietuvos reikalus ir aiškiai atsišaukiančius į Amerikos žmones padėti jai kovoje už neprigulmybę.

Septintą valandą vakare, Madison Square parkas kibždėjo lietuviu iš viso New Yorko ir jo apielinkės ir susidarė eilės praeitanti Penktąją Gatvę. Čia buvo Suviėntų Valtsijų benai, du lietuvių benai, brigada lietuvių Amerikos kareivių su lietuvių oficeriu, šimtas gražių lietuvių tautiškuose rūbuose, ir narių daugelio pilietiškių ir socialijų draugijų. Paroda, vedant platumai raitų policijos oficeriu,

su vėliavomis ant kurių buvo reikalaujama remti Lietuvos neprigulmybę ir lojališkumą tėvynei ir Suviėntoms Valstijoms, ėjo Penktąją Gatvę, o iš šalių stovintieji jiems plojo ir sveikino.

Kuomet pasiekė "Pergalės Kelią" jie ėjo prie gražaus altoriaus, kuris buvo tam tikslui parengtas. Lietuwaitės tautiškuose rūbuose susėdo ant laiptų priešakyje, o susirinkusieji į 10,000 žmonių prlipdė visą plačią priešais platformą.

Kansas naujai išrinktas senatorius Capper buvo perstatytas kaip pirmiau neskelbtas kalbėtojas. Jis dalyvaus Washington būsiančiame kongreso susirinkime, jis sakė, kuomet susirinkę jam gausiai plojo, ir pirmasis darbas kurį jis darysias būsias, kad senatas išgautų Lietuvai Suviėntų Valstijų pripažinimą už neprigulmą ir laisvą šalį. Jis atsišaukė į lietuvių patrijotizmą savo šaliai ir užtikrino, kad jie ištikrųjų turėsia jį savo prieteliu Washington senate.

Prieš jį kalbėjo Karolis Byoir'as, kurs neseniai sugrįžo iš Prancūzijos papasakojo pranešimų nuo Profesoriaus Valdemaro. Jis sakė, kad Europos lietuviai tikisi pagelbos iš Amerikos lietuvių šiais taip sunkiais laikais ir kad pagelba dabar taip reikalinga kaip ir laike karės, kad buvo.

Pirmsėdis Edvardas L. Bernas perstatė M. J. Viniką Pirmsėd. Eksekutyvio Komiteto, kuris tyčia atvažiavo iš Washingtono. Jis kalbėjo tamoje "Ką Lietuva yra Skolin-gamo Amerikai." Po to maišytas choras padainavo Amerikos ir Lietuvos tautiškus himnus ir kieliatu lietuviškų žmonių dainų.

Po tam kalbėjo kunigas Jonas Žilius, Eksekutyvio Kom. Sekr. lietuviškai. Lietuvys jureivis, benai pritariant pa-

Bažnyčia, Visuomenė ir Dabartinis Krizis.

(Parašė Kun. Fr. Siedenburg, S. J. Chicagos socijologijos mokyklos dekanas).

Besvarstydamas klausimą santikių bažnyčios, visuomenės ir dabartinio krizio, aš štai ką turiu omenyje: koku būdu gali bažnyčia patarnauti visuomenei; o ypatingai kaip ji patarnaus šioje kritiškoje pasaulio istorijos valandoje?

Bažnyčia ir valstija yra dvi atskiros draugijos, turinčios skirtingus tikslus. Bažnyčios tikslas yra dvasinis žmogaus gerbuvis; valstijos tikslas — materialinis žmogaus gerbuvis. Abidvi yra tobulos draugijos, viena nuo kitos neprisigulmingos, nes jos turi savyje galę ir inkurinti siekti savo tikslų. Bet pagal savo prigimties jos eina greta, padeda ir papildoma viena kitą, nes žmogus, vienos ir kitos tikslas — yra sudėtas iš kūno ir dvasios, sumegstų tarp savės ir veikiančių viena į kitą. Iš to išėina, kad bažnyčios prigimtis ir veikimas nors ir yra pirmoje vietoje dvasinis, tačiau gali būti ir — kaip istorija parodo — visuomenei ir buvo labai naudingas valstijai ir visuomenei. Ypatingai tai darosi aišku dabartiniuose nuotikiuose pasaulinio ištrymo.

Aš kalbėsiu apie istorišką bažnyčią, pradėtą Sename Įstatyme ir įsteigtą Naujame. Vietos stoka neleidžia daug kalbėti apie Senąjį Testamentą, bet visas pasaulis žino, jog Mozė ne ką mažesnis buvo socialis mokytojas, negu Dievo pašvestas religijinis vadars ir kad žydų tauta buvo išaugstinama ant tiek, ant kiek ji buvo ištikima Jehovos (Dievo) įsakymams. Sinojaus Kalno tobulybės visuomet buvo civilizacijos kertiniai akmenys ir be jų pasaulis būtų skendęs pirmykštėje tamsybėje. Laikui išsipildžius atėjo Kristus-Mokytojas, — atėjo ne griaityti, bet taisyti. Jisai sujungė meilę su teisybe ir sušvelnino įstatymus gailėstingumu. Prie Sinojaus įsakymų jisai pridėjo pamokslą ant Kalno (8 palaim.) — kertinį akmenį visų civilizacijos rūmų. Įsakymai nustatė priedermes; palaiminimai davė nurodymus prie tobulybės. Pirmieji reikalingi visuomenės gyvybei; be antrųjų ji negalėtų siekti tobulybės.

Bet Bažnyčia — tai neperstojojantis buvimas

Viešpaties; apdovanota Jo galybe ir Jojo parsiusta, Ji užlaiko per amžius Jojo mokslą ir tradicijas. Kad likti ištikimai savo dieviškam pavyzdžiui, Ji turi gelbėti visuomenę šiose dienose taip, kaip Kristus gelbėjo ją anose dienose.

KRISTUS IR SOCIJALĖ REFORMA.

Kristaus pasiuntinybė buvo visų-pirma dvasinė. Jis atėjo, kad davus religiją, kad įsteigus bažnyčią, kuri visais laikais vestų žmogų prie tikslo, kuriam jisai buvo sutvertas. Tai darydama bažnyčia pabrėžia sielos viršenybę; ji mokina, kad "nieko nepadės žmogui nors ir visą pasaulį laimėtų, jeigu jisai pražudys savo sielą." Bet viršprigimtas gyvenimas yra surištus su prigimtuoju ir iš to išėina, kad dvasinė bažnyčios evangelija turi pagal savo prigimties derinties prie jos socijalės programos, tą programą pakeliant ir patobulinant. Siela, kurią reikia išganoti, turi dirbti del savo išganymo, būdama uždaryta materialiam kūne, patalpintame tam tikrose socijalėse aplinkybėse ir delto tinkama socijalė programa turi skaityties su dvasine bažnyčios evangelija. Priuruošdama žmogų prie dangaus karalystės bažnyčia daro jį tinkamiausiu piliečiu žemiškos valstybės.

Kristus buvo reformatorius, bet tikybinis reformatorius. Kaipio Dievo Gyvojo Šėnus, Jisai įsteigė religiją, kuri turėjo išnaujo surištą sutvėrimą su Sutvėrtuoju ir sutvėrimus vienus su kitais tobulame suderime dieviškojo ir prigimtojo įstatymų. Žmonių draugijos ramščiais yra teisėta valdžia ir visuomeninė sąžinė. Pirmoji paėina iš Dievo, antroji iš žmonių brolybės. Kristus buvo reformatorius, bet nebuvo Jisai pirmoje vietoje socijaliu reformatoriumi. Jisai neapreiskė ekonominių įstatymų, neigė politiškų taisyklių; bet tikėjimo dogmoms ir doros mokslu Jisai pataisė žmogų. Jisai išmokino jį jo priedermių, taip lygiai kaip ir jo teisių; Jisai paliko nepaliečiamą asmens laisvę ir neprigulmybę; bet Jisai apskelbė kovą kiekvienai savymeilei. Žodžiu sakant Jisai pakėlė prigimtą draugininį žmogaus instinktą ir padarė jį tinkama vienata drauginiam gyvenimui. Teisingas vyras, dora moteris ir mandagus kūdikis yra didžiausias turtas kiekvienai visuomenei. Su jais visuomenė pati gali auginti savo ateitį — savo laimę, jeigu ji paseks teisingumą, gi nelaimė — jeigu paseks nedorybes.

Kristus permatė ir išrišė šių dienų socijalės problemas; bet Jisai ir dar daugiau pada-

rė. Jisai patiesė pamatinius principus, kuri išrištų socijalus uždavinius visų ateinančių amžių. Religijinis charakteris Jo Evangelijos, neatitraukdamas Jo nuo socijalių problemų, inkvėpė Jį palikti žmonijai principus, pritaikomus prie kiekvieno socijalo klausimo. Ir žinoma, Evangelija tai nėra vadovėlis socijologijos arba politiškios ekonomijos. Bet Josios turinys turi didžiausią socijalę vertę ir plačiausiai gali būti pritaikomas; Jos išganingas mokslas yra taip-pat teisingas ir praktiškas šioje augstos civilizacijos gadynėje Chicagai ar Kansas City*), kaip jisai buvo paprastame gyvenime Nazareto arba Jeruzalės dvidešimts amžių atgal. Kristus neturėjo gatavos socijalės programos. Jeigu Jisai būtų jį turėjęs, Jisai būtų buvęs senai jau užmirštas, nes socijaliai uždaviniai mainosi su metais ir socijalių klausimų išrišimas Kristaus laikuose, būtų nepritaikomas viduriniuose amžiuose ir nesuprantamas šiais laikais. Nors ir geriausi vakariškė programa, gali pasirodyti nebetinkama rytoj. Bet principai (pradai) nemiršta, ir nemarus Kristaus mokslas yra atmainęs žemės išvaizdą. Tie pradai jau ne sykį yra pagyde tautas praecityje, ir jie niek kiek nenustoję savo teisingumo ir galybės, ir jei bus pritaikinti šiandieną — jie pagydis ir dabar žmonijos žaidas.

KRIKŠČIONYSTĖ IR CIVILIZACIJA.

Koku būdu krikščionystė atmainė žemės paviršių ir pagyde žmonijos žaidas. Ji atrado visuomenę sergančią ir sugadintą iš pat pamatų. Žemė buvo pilna vargšų, nelaimingų ir vergų; galingi beširdžiai tironai kankino juos; gerai pasakė romėnų poetas Lucanus, kad "žmonių giminė gyvena del nedaugelio." Moteriškė, žmona, motina ir kūdikis, kuriuose yra visa dabarties svarba ir ateities viltis — buvo laikomi kaip pigūs galvijai arba žaislai rankose jų ponų-vyrų.

Bažnyčia apskelbė pasauliui ipilną lygybę visų žmonių, darbo augstą vertybę ir net dvasinės biednystės prakilybę. Ji paskelbė, jog kiekvienas žmogus turi teisę prie gyvenimo, laisvės ir laimės. Amžiams bėgant — ne su ugnimi ir kardu, bet maloniu ir inkvėptu žodžiu, Ji sujungė žmones į tautas vienybėje ir teisingume, ramybėje ir meilėje. Amžiams slenkant, nepaisant žmonių geidulių ir valdžios, nepaisant sostų ir valdonų — Ji inkvėpė savo

*) Tame mieste buvo skaitytas šis referatas. (1918 m.).

dvasią nenorinčiam pasauliui taip kad galima pasakyti apie Ją psalmisto žodžiais "visa kas yra gera, atėjo per Jos rankas."

Kiekvienos tautos istorija ir net tamsiausieji tos istorijos lapai liūdija, jog krikščionystė buvo žemiškų dangumi ir kad jos dvasia su-rado sau kelią net jos neprietelių tarpai; jie neįntamai perėmė jos dvasią ir dažnai tai, kas jiems patinka pavadinti "žmoniškumu" yra ne kas kitas kaip žaidelis iš krikščionysės šaknies ar šakos. Kas tik yra gera civilizacijoj — yra linke į krikščionystę ir kur tik civilizacija patirdavo nepasisekimų, tai tik delto, kad buvo pertraukusi tą brangų ryšį.

Bažnyčios pasitarnavimas visuomenei visuomet apsiėreikšdavo tuo, kad jį apgindavo visuomenės teises ir laisvę nuo žmonių godumo ir valdžios. Kaip Jos Dieviškas Įsteigėjas Ji visuomet amžių bėgyje turėdavo pasigailejimą minios. Pirmųjų amžių bažnyčia kovojo prieš pagonų imperatorių despotizmą ir Josios kenryškė programa, gali pasirodyti nebetinkama rytoj. Bet principai (pradai) nemiršta, ir nemarus Kristaus mokslas yra atmainęs žemės išvaizdą. Tie pradai jau ne sykį yra pagyde tautas praecityje, ir jie niek kiek nenustoję savo teisingumo ir galybės, ir jei bus pritaikinti šiandieną — jie pagydis ir dabar žmonijos žaidas.

Kada Attila ir jo hunai penkntame amžiuje grasino pavojumi civilizacijai, — ne kas kitas sulaikė tas vandalų gaujas kaip popiezius Leonas Didysis. Ir toliau, skleisdami istorijos lapus mes matome, kaip Aleksandras VII pasistatė prieš Barbarosą (Rudbarzdį), ir kaip Grigalius VII pergalejo francūzų Pilypą I ir vokiečių Genriką IV ir kaip jisai apgynė teises žmonių ir bažnyčios. Taip-pat ne kas kitas, o tik Bažnyčios vyskupas Steponas Loughton, — inkvėpė Anglijos baronus priversti karelių Joną, kad išduotų "Magna Charta" (Didįjį čarterį) — t. y. Anglijos ir viso pasaulio laisvės. Ne kas kitas kaip bažnyčia perdavė mums civilius įstatymus, "habeas corpus" (asmens nepaliečiamybė), teismus su renkamais posėdininkais ir taisyklę, kad niekas negali būti apkraunamas mokesniais be jo sutikimo.

Bažnyčia taip-pat buvo apgynimu ir viltimi Europai josios kovoje prieš musulmonus ir kada netikėliai užpuolikai grasė civilizacijai — pasaulį padarė liuosu tik pergale kryžiaus ant jaunamėnuolio (magometonų ženkle).

(Toliaus bus) Vertė F. K.

dainavo amerikoniškų dainų užbaigiant su "Amerika," po to susirinkimas užsibaigė.

Liberty Loan Commiteto nariai, kurie čia dalyvavo ir kitai, kurie yra tame prityrę ir žmonių pritarimas parodė kad tas susirinkimas buvo pasekmingiausias ir šauniausias kokį tik jie atsimeina.

Amerikos lietuvių dviasia apsiereikšus tame susirinkime iššaukė pasigerėjimą kaip Amerikos valdžios atstovų taip ir narių Eksekutyvio Komiteto Tarybų narių, kurie čia dalyvavo.

Vienas iš jų kalbėdamas išsitarė jog jei toki lietuvių vienybė ir sutikimas būtų Amerikos valdžiai visur rodomas, lietuvių klausimas tarpe laisvųjų tautų nebūtų nei kiek atidėliojamas.

CLEVELAND, OHIO.
Pagerbimo vakarėlis.

Sulaukus naują šv. Jurgio parapijos kleboną gerb. kun. V. Vilkutaitį, gavėnios laike buvo nepatogu surengti susitikimo puotą. Kad arčiau susipažintum ir sutartina pradėjus veikti, balandžio 21 d. šv. Jurgio Bažnytinis Giedorių Dr. Jos Choras buvo surengęs puikią vakariene su pamarginimais. Viskas kopuikaušia buvo sudaryta: stalai papuošti velykine spalva ir gėlėmis; vakariene su gražiais margučiais; sienos buvo parėdžios Lietuvos ir Amerikos vėliavomis.

"Kanklių" orkestra švėlniais akordais daug pridavė džiaugsmo visai publikai.

Prieš vakariene atsibuvo programėlis. Pirmiausia chorą pirm. p. M. Ardzijauskas pažymėjo Bažnytinio Choro tikslus ir kvietė giedorius, kad ateityje dar su didesniu pasišventimu visi išvien veiktu dailės srityje.

"Velykos" eiles padeklemauvo p-lė Liudvisė Matulaičiūtė. Kalbėjo p. V. A. Greičius. Gražiai nušvietė muzikos svarbą paminėdamas Palestriną, Lištą, kurie daugiausia yra pasidaravę bažnytinės muzikos išstobulimui. Baigdamas kalbą intekė nuo choro narių dovaną kun. Vilkutaičiui, gražią diriguoti chorui palkutę, kaip muzikui.

"Skleiskie šviesybė" eiles padeklemauvo p-lė Marijona Mačiotukė.

Keletą žodžių pratarė p. A. Kranauskas.

Po vakarienes gražiai kalbėjo klebonas, išreikšdamas padėką už dovaną ir gražų pagerbimą; pasakė ir juokų, kurie visus prajuokino. Buvo sudainuota "Lietuva Tėvynė Mūsų." Toliaus sekė visokie žaidimai ir šokiai.

Visais žvilgsniais vakarėlis pavyko. Pirmą tokią įspūdingą vakariene chorą parengė. Didį padėką priklauso p-lėms M. Mačiotukėi, O. Matulaičiūtei, L. Matulaičiūtei ir poniam Mačiotienui už pagaminimą vakarienes ir visą puošimą.

Netrukus Bažnytinis Choras dar labiau sustiprės, nes pats klebonas prisideda prie jo sudrūtinimo.

nusitęsė per penkioliką bliokų. Numaršavo į Park Ave., kur parėdyta Victory Liberty Loan grand stand ties 50-ta gatve. Ten buvo prakalbos, dainos ir tt.

Choras, p. J. Banio vedamas, dainavo įvairias tautiškas dainas. Buvo pardavinėjama Laisvės Paskolos bondsai ir renkami parašai po Lietuvos petičija. Parašus tą dieną rinko New York'e merginų automobilių draugija.

BALTIMORE, MD.
Susitvėrė L. R. K. Skyrius.

27 d. bal. čia sutverta Lietuvių Raudonojo Kryžiaus skyrius. Į valdybą išrinkta: pirmininku kun. J. Lietuvninkas, vice-pirm. J. Karalius, rašt. A. Bajoriutė, izd. J. Butkus. Į metinius narius įstojo ir pilnai užsimokėjo 23 nariai. Kun. J. Lietuvninkas davė \$5.00. Tad jau turime \$27.00. Puiki pradžia. Iš ko matyti, kad darbas seksis, tarpe susirinkusių matės noras dirbti del Lietuvos.

Moters ir merginos, neleiskite laiko dykai, bet dirbkite siūkite rūbus, katra tik ką moka, o neturėdamas medžiagos kreipkitės į L. R. K. laikomus susirinkimus. Ten gausite audeklų ir nurodymų kaip veikti. Tat mokėdamas ir laiko turėdamas atleikite į susirinkimą 4 d. gegužio 7 v. vak., į šv. Alfonso sale. Ten bus daug kalbama kas link paties darbo. Šis susirinkimas kviečia visus Baltimorės lietuvius atsilankyti ir pradėti rengties prie Lietuvos Šelpimo Švaitės, kuri neužilgo atsibuvo.

C. BROOKLYN, N. Y.

Visoms organizacijoms pranešame, jog liepos 4 d. Washington parke L. Vyčių 49 p. rengia pikniką. Pusė pelno eis Tautos Fondui, o kita pusė "Vyčių" spautuvei. Kitų organizacijų prašome tą dieną nerengti piknikų, o atsilankyti į mūsų pramogą.

CLEVELAN, OHIO.
Prigelbėkite.

Lietuviai šiais laikais nubunda ir imasi visokio visuomeniško ir tautiško darbo. Sujudo labiausia lietuvių krikščionys-katalikai. Katalikai niekuomet nebuvo apsilėidę savo tikybiniuose reikaluose. Savo liudija jų išstatytos gražios bažnyčios įvairiose kolonijose. Tame ir mes Youngstown, Ohio lietuvių neatsilikome ir pradėjome statyti bažnytelę. Bet čia maža kolonija, tai mums persunku vieniems. Todėl kreipiamės į kitų kolonijų lietuvių katalikus, o ypač į clevelandiečius. Pagelbėkite mums išstatyti Dievo namelį. Kviečiame talkon dr. jas, kuopas ir tt. Aukš pasūskite adresu: Kun. F. Alinskis, 923 Shehy St., Youngstown, Ohio.

WORCESTER, MASS.
Bepartyviškumas.

Čia neseniai susitvėrusi "Dailės ir Dramos dr. ja Aušrelė" pasivadino bepartyviška, kad jai gali prigulėti ir katalikai ir kitokie. Bet kaip pas lietuvius dažnai pasitaiko, kad bepartyviškumu dengia partyviškiausius dalykus, tai ir čia panašiai pasirodė. Jie turbūt nežino kas tai yra būti bepartyvišku. Tai pažūrėkime į "Aušrelės" bepartyviškumą. Gavėnioja, kada katalikams Bažnyčia užgina pramogas ir pasilinksminimus, komp. Petruskas rengė koncertą ir aušrelė čia uoliausia agitavo už tą koncertą. Suprantama, kad tokiam laikui rengtas koncertas kolonijoj, kur katalikai yra mižiniškoj daugumoj, negalėjo nusisekti. Žinoma del nepasisekimo piktumas apėmė "aušreliečius." Tai pasipylė į visus laisvamanių laikraščių dergimai vietinio kle-

bono ir abelnai katalikų. Akyvaizdoj šito koks teisingas žmogus visų pripažinti "Aušrelėi" bepartyviškumą, ar vietą ten katalikams? Ten buvęs.

WORCESTER, MASS.
Kviečiame visus.

Ateinaščioj nedėlioj, gegužio 4 d. pobažnytinėj salėj vakare bus LDS. kuopos vakaras. Bus prakalbų apie darbininkų ir kitokius reikalus ir bus mokslėka prelekcija su įvairiais bandymais. Šita prelekcija bus tikra naujanybė šioje kolonijoje. Tą atsilankiusieji išgirs ir tą pamatys, to niekuomet ir niekur nėra girdėję ir matę. Sakome tikrą teisybę, o nesuviliojame. Bus indomu, naujinga dideliems ir mažiems, vyrams ir moterims, katalikams ir bedieviams.

Praneškite apie tą vakarą visiems, kurie "Darbininko" neskaity. Kuodidžiausias žmonių skaičius turi pasinaudoti. Rengėjai.

HARTFORD, CT.

Gegužio 4 d. parapijinė salė 7:30 val. vak. bus vyčių kuopos pramoga. Bus judomi paveikslai ir kitokie pamarginimai. Pelnas eis mokykloms reikalams. Visi kviečiami. Korespondentas.

PHILADELPHIA, PA.

Moterų Sąjungos 43 kuopa gerai gyvuoja. Dar nėra metų kai susitvėrė, o narių turi 40 su viršum. Kuopai daug pasidaravę gerb. kun. Zimbilis, kurs nenuilstančiai darbuojasi šv. Jurgio parapijoj. Gruodžio 8 d. kuopa paskyrė Tautos Fondui \$25, o vas. 27 d. buvo surengus pramogą su plačiu programu. Kalbėjo tuomet kun. Serafinas, kun. Strimas ir poniam Poškienė.

Mūsų parapijoj viešpatuoja meilė ir vienybė.

O. K.

WORCESTER, MASS.

Šinomi pranešam Worcester'io lietuviams, kad prakalbos L. Darbininkų Sąjungos įvyks gegužio 4 d. 7-tą val. vakare pobažnytinėje svetainėje. Užkviešti garsiausi Naujosios Anglijos kalbėtojai. Be to bus eilių, dainų, muzikos ir tt. Nepraleiskite puikios progos, nes užgirsite ko negirdėjote. Pirmas toks įdomus vakaras. Kviečia Rengėjai.

Žinių iš Lietuvos.

TIKRŲ ŽINIŲ IŠ LIETUVOS
Jonas E. Karosas, Lietuvių Darbininkų Sąjungos Sekretorius Gegužės mėnesio pabaigoje išvažiuoja į Lietuvą. Jis stengsis užmegsti artimesnius ryšius su krikščionių demokratų organizacijomis Lietuvoje. Jį siunčia tenai Lietuvių Prekybos Bendrovė. Atlikęs Bendrovės darbus jis turės laiko paieškoti žinių ir apie Lietuvos žmones.

Jeigu norite žinių apie savo pažįstamus ir gentis Lietuvoje, tai prisiųskite jų adresus ir vardu p. Karosui, kad jisai juos galėtų surasti. P. Karosas išbuvęs Lietuvoje penkias savaites grįš atgal ir parveš su savim surinktas žinias.

Kadangi prie suieškojimo žmonių Lietuvoje reikės pavažiuoti į kaimus ir miestus, ir kuriuos p. Karosas kitaip neatsilankytų, tai pasidarys iškaščiai. Del padengimo tų iškaščių už kiekvieną paieškojimą nustatėme kainą \$1.00. Jeigu p. Karosas negalės gauti jokios žinios apie ypatą, kurią Tamsta norėtumei paieškoti, \$1.00 bus sugrąžintas.

Norėdami, kad p. Karosas paieškotų Tamstos giminių Lietuvoje tuojaus prisiųskite jų vardus ir adresus kartu su \$1.00 sekančiu adresu: Lietuvių Prekybos Bendrovė, 244 Broadway, So. Boston, Mass.

TURINTIEJI
Vartokite garsų Nervų Elixirą PARTOGLORY.
Jis sustiprės ir atgaivės visų jūsų sistema. Didelė bonka tik \$1.00. APTEKA PARTOSA 160-2nd Ave. Dept. 18 New York City. (G 9) SILPNUS NERVUS

NEWARK, N. J.
Mass-Mitingas.

Utarinko vakare, balandžio 22 dieną Lietuvių Svetainėje įvyko mass-mitingas, kuriame tartasi kaip prisirengti prie dalyvavimo parodoje New York'e balandžio 23 dieną. Žmonių buvo susirinkę neperdaučiausia, bet kurie į susirinkimą atėjo, visi pasižadėjo parodoje dalyvauti.

Buvo pranešta vietiniam klebonui apie mass-mitingą ir prašyta, kad parapijonams apie jį pagarsintų Velykų ryte po pamokslą, bet klebonas nei pusė lūpų apie tai neprisiminė. Nežiūrint tų ir kitų kliūčių į susirinkimą žmonių atėjo geras būrys. Žmones patraukė į susirinkimą "Fife and Drum Lietuvių Korpusas," kuris prie svetainės ant gatvės gražiai pagrajinio.

Atidarant susirinkimą kareivis Vincas Vaškevičius paaiškino apie susirinkimo tikslą ir užbaigdamas pranešė linksmą žinią, kad Lietuvos kariuomenė paėmė Vlinių. (Vėlesnės žinios pranešė, kad Vilnių užėmė lenkai. "Darb." Red.). Publika atsistojo ir sugiedojo Lietuvos Himną. Paskiau garsiai susako: Valio!

Susirinkimo vedėju išrinktas K. Vaškevičius, raštininku A. Trečiokas.

Nutartą kareiviams dalyvauti parodoje kuoskaitlingiansia, moterims ir merginoms apsi-rengti lietuviškais tautiškais drabužiais, nusivežti lietuvišką ir amerikonišką vėliavas. Pranešta, kad Newarko "lietuviški švilpukai" apsiima veltui pagriežti parodoje. Nors čia gimė ir aušė, bet Lietuvos reikalus atjaučia ir lietuvių judėjimą remia. Bravo, mūsų jaunimas.

Vienas iš Grinorių.

JERSEY CITY, N. J.

LDS. 76-tos kuopos susirinkimas.

LDS. 76-tos kuopos susirinkimas bus gegužio 4 dieną 5 val. po pietų White Eagle svetainėje 337 Newark Ave.

Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes daug svarbių reikalų turime apkalbėti mūsų pačių ir darbininkų organizacijos labui. Daug randasi darbo, kurį rengiasi LDS. 76-ta kuopa atlikti iki gegužio 17 d.

A. K. Org.

L. D. S. 76-TA KUOPA PUIKIAI TVARKOSI.

Jersey City, N. J. Trumpu laiku LDS. 76-ta kuopa paaugs iki 57 narių. Ši kuopa žada savo darbštumu ir narių skaičiumi pralenkti visas kitas kuopas. Visi nariai sutartinai ir gražiai dirba ir uoliai už LDS. agituoja.

Reikia pažymėti, kad ši kuopa dar visai jaunutė, vos trys mėnesiai kaip susidarė, o jau tiek daug naudingo darbo nuveikė.

Cia turiu pažymėti, kad naujus narius užrašant, gal kokia klaida įvyko, tai malonėkite visi sneiti į susirinkimą gegužio 4 dieną 5 val. vakare 337 Newark Ave., tai pasistengsime klaidas pataisyti ir viską sutvarkyti. Nariai gaus kalendorius ir mokesnių knygetes.

A. Kazlas, Org.

YD. Vakaras

Ateikite ir susipažinkite su lietuviams nariais YD Divizijos.

ŠOKIAI

kurie atsibus

SUBATOS VAKARE GEGUŽIO (MAY) 3, 1919
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
(Dahlgren Hall)

Kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.
Bus geriausia proga susipažinimui.
Komitetas.

Svarbios PRAKALBOS

Rengia LIETUVIŲ DAR BININKŲ SA-GOS 5 Kp.

Nedėlioje, 4 Gegužio, 1919

Šv. Juozapo parapijos Svetainėje
49 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.
Pradžią 2 val. po pietų.
Kalbės p. JONAS E. KAROSAS, "Darbininko" Redakcijos narys ir LDS. Centro Sekretorius.
Darbininkai ir darbininkės į prakalbas. Širdingai kviečia RENGĖJAI.

SVEIKAS TAUPUMAS.

Taupumas yra tai svarbiausias klausimas mums visiems, bet neapmąstyta ekonomija, kaip kada priveda mus prie bereikalingų išlaidų.

Būtų labai peiktinas dalykas jeigu sergantis žmogus mėgintų taupyti nepirkdamas vaistų.

Beabejonės, kad jis tuomet eitų blygnį ir tuomi sugaišintų daugiau laiko.

Kuomet perki vaistą, reikia žinoti kokį vaistą perki ir tik tai tokį vaistą pirkti, kuris turi geriausią reputaciją.

Triner's American Elixir of Bitter Wine jau yra žinomas per paskutinius trisdešimt metų, kaip geriausias vaistas nuo vidurių.

Jo grynumas ir gerumas per viršija viską, tai geriausias vaistas nuo vidurinių ligų, kaip po tai nežlebčiojimo, žarnų užsikimšimo, galvos skaudėjimo, nerviškuoju ir tt.

Jis gerai išvalo vidurius ir visą sistemą.

Visose vaistinyčiose, del reumatizmo, kuris ypač pavasarij užpuola patariama vartoti Triners Liniment, taip-pat geras del neuralgijos lumbago ir tt.

Nueik pas sava vaistininką, o jis juos užlaiko. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgarsinimas)

Jau Pavasaris Atėjo

Priežodis teisingas pasakytas Vienybėje Galybė.

Mes visi trokštame matyti Lietuvą laisva. Lietuviai bizerieriai aukauja, sulig išgalės del išgavimo Lietuvai laisvės. Tai-gi ir jūs pamastykit sau vieni ar daug gaunam iš svetimtaučių del mūsų reikalų? Pamatysit kad nieko. Mes visuomet prisidedam žodžiu darbu ir doleriais prie Lietuvos reikalų, tuo-laiku prašome jūs nepamiršti mūsų. Pas mus galima gauti:

RAKANDŲ:	DRABUŽIŲ:
LOVOS	MARSKINIAI
MATRASAI	KALNIERIAI
SPRINGSAI	KAKLARAIŠČIAI
KAMODES	SKRYBELĖS
PEČIAI	KEPURĖS
KARPETOS	DIRŽAI
STALAI	PANČEKOS
	PIRŠTINĖS

ČEVERYKŲ: Vyrų, moterų ir vaikų naujos mados. Padaryti labai gražiai. Prieg tam keli šimtai porų yra likusių nuo pereinų metų. Tie parduoda labai pigiai

Gramafonai ir lietuviški rekordai, Siuvamos mašinos, naujos ir yartotos (second hand) galite gauti.

Užprašome visus.

C. P. YURGELUN,
377 West Broadway
South Boston, Mass.

Lietuvos žemlapis ykai.

Kiekvienas lietuvis privalo turėti savo namuose lietuvišką žemlapį su naujais rubežiais.

Lietuvoje kova su bolševikais. Lietuviai kasdiena pliekdami bolševikus atsiima miestus, miestelius, o Tamista neturėdamas po ranka žemlapio kartais nei nežina kur toki vieta randasi.

Mes apdovanosime LIETUVOS ŽEMLAPIU kiekvieną, kuris tik pirkęs nemažiaus, kaip už 1 dolerį knygomis, rašomais daiktais ir tt.

No. 1.

Geriausias pirkinis užsirašyti "Darbininką," kurį skaitydamos rasi naujais žinias apie Lietuvą ir iš viso pasaulio. Metams \$3.00. Pusei metų \$1.50. Žemlapis dykai.

No. 2.

Jeigu nereikia nieko pirkti ir jau turi užsirašęs "Darbininką," prikalkink kitą užsirašyti. Lietuvos žemlapį gausi pats ir tas kuris užsirašys.

No. 3.

Pirk geriausią, naują maldaknygę "Pulkim ant kelio."

Kietais drobės aparais \$1.50
Minkštais drobės aparais 1.85
Minkštais auksuotais kraštais \$2.00
Skūros minkštais aparais auksuotais kraštais... \$2.50
Morocco skūros apd. auksuotais kraštais \$3.50

No. 4.

Pradžią ir Išiplėtojimas

Katalikų Tikėjimo ...	\$1.00
Fabiolė	\$1.00
Eilės ir Dainos	.25
Pažinkime socializmą	.10
Vaidzdeliai	.30
"Zydų Karalius," teatra-liškas veikalas	.30
Sodžionių Teologija	\$1.00
Pažinkime Socializmą	.10c.
Svarbūs klausimai	.10c.
Apie Religijos Pradžią	.10c.
Eilės ir Dainos	.25c.
Aritmetika	.30c.

No. 5.

Užsirašyk "Darbininką" ant visų metų \$3.00
Bostone ir apielinkėje \$4.00
Užsienyje \$4.25

Gausi žemlapį jeigu užrašysi "Darbininką" kitam ir prisiųsi mokesį \$3.00. Taip-gi gausi ir tas kuris užsirašys.

ISIGYK LIETUVOS ŽEMLAPIŲ UŽ DYKĄ.

Užsakymų gauname labai daug ir galimas daiktas, kad žemlapių gali pritrūkti. Pasi-skubink! .....

Puikiausią LIETUVIŠKŲ AT-VIRUČIŲ galima gauti "Darbininko" Knygynne. Tuzinas už 20 centų. Agentams duodame nuolaidą. Užsakykite.

PIRK VAKACIJOMS

Turėdamas fontaninę plunksną, galėsi be vargo susirašyti visus įspūdžius, o net ir laiškus.

Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augščiau.

Užsakykite šiandie, gausi Lietuvos žemlapi dykai.

"DARBININKAS"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Vietinės žinios.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS POSĖDYS.

Seredoje, balandžio 30 dieną "Darbininko" Redakcijos kambariuose bus LDS. Centro valdybos posėdis, į kurį kviečiama visus Centro Valdybos narius atsilankyti.

VYČIAI VISUS GERUS SUMANYMUS REMIA.

L. Vyčių 17 kuopos susirinkimas buvo balandžio 29 d. Buvo skaitytas laiškas nuo L. R. K. Raudonojo Kryžiaus skyrtaus laiškas priimta ir Vyčiai prisidėjo su savo auka prie Raudonojo Kryžiaus. L. R. K. Skyrtaus pirmininkė p-nė Jankauskienė ragino visus bendrai dirbti. Gavo 12 narių ir 17 dolerių pinigų.

Išrinkta atstovai į vaikų vasarinės mokyklos komisiją. Taip-gi išrinkta delegatai į Vyčių Apskričio suvažiavimą. Nutarta surengti šokių su skrajojantia krasa.

Vytis.

VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Utarinke, balandžio 29 dieną Šv. Petro parapijos svetainėje buvo L. Vyčių 17 kuopos susirinkimas. Išrinkta delegatai į Naujosios Anglijos L. V. Apskričio suvažiavimą, kuris įvyks Lawrence, Mass. gegužio 4 d.

KAIP ISTIKRO BUVO.

Tulas Skaptukas, rašydamas apie L. Vyčių 17 kuopos vakarą, buvusį balandžio 27 d. pasakė, būk Norwoodo lošėjai silpnokai sulošė. Priekabių ieškant visur jų galima rasti. O apie minėtą vaidinimą pasakyti, kad veikalas, toip ir lošimas buvo pagirtinas. Dar turėtų pažymėti, kad gegutė ir žaislai daugiausia prijuokino publiką. Žodžiu sakant viskas gerai išėjo, o ypač p. A. Kavalauskas (Karaliaus role) atliko tikrai artistiški.

Taip-gi p-lė P. Stasaičiūtė pasižymėjo savo eilėmis. Buvo išskausta net keletą sykių. Veikalo tarpuose dainavo vietiniai solistai p-lė S. Motiejūnaitė, akompanuojanti p. M. Karbauskui ir kareivis A. Antanaitis akomponuojanti p-lei A. Kiburiūtei. Viskas buvo koposekmingiausia. Geistina daugias tokių vakarėlių.

Vakaro vedėja Z. Gurkliūtė.

Sugrįžo. P-as Kerdiejus sugrįžo iš kariuomenės. Dirba "Sandaros" spaustuveje. Buvusį spaustuvės darbininką Simanavičių, kaip girdėjome, ketina atstatyti, o kiti sako pats pasitrauks.

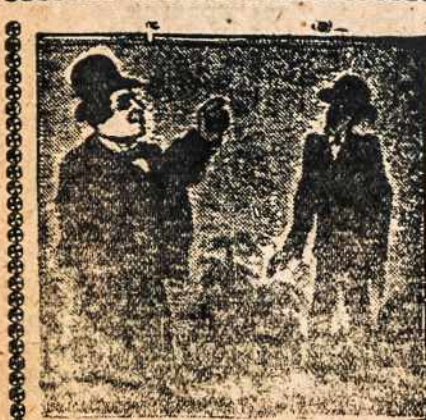
BRIGHTON, MASS.

LDS. 22 kuopos mėnesinis susirinkimas bus 2 Gegužio-May 1919 ant Lietuvių Svetainės 22 Lincoln St., Brighton, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės prašomi atsilankyti ir naujų narių atsivesti.

Kuopos Valdyba.

BRIGHTON, MASS.

Gegužio 17 d. subatos vakare Lietuvių Kooperacijos Salėje bus suštas didelis veikalas "Valkata." Artistai atvažiuos iš Cambridge, Mass. Lietuvos Vyčių 18 kp. loš Darbininkų Sąjungos labui. Visi Brightoniečiai ir iš aplinkinių būkite prisirengę pamatyti "Valkatą."

Kapitalas

\$2,000,000.00

Lietuvių Prekybos Bendrovė

244 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Jeigu Tamstai pasitaikytų proga pirkti gerą ir pelningą biznį pigiai, tai Tamsta tos progos nepraleistumei? Apie tokią progą mes norime Tamstai pranešti, tink ne visą biznį siūlome, bet dalį.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS dalį gali pirkti. Juo daugiau pinigų mokėsi, tuo didesnę dalį gausi.

Biznis yra geras. Dividendus jau išmokėjo ir mokės kas tris mėnesius gatavais pinigais be jokių keblumų. Uždarbiai nėra skirti visiems dalykams, bet visi eina vien tik šerinkams. Biznis nėra maišomas su politika ar kokia kita propaganda.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

yra didžiausia lietuvių Pramonės Įstaiga. Ji jau dirba sekančius darbus:

1. Specializuoja pardavime visokių prekių.
2. Siūnčia atstovą į Lietuvą gauti tikrų žinių apie Lietuvą ir jos gyventojus, atidaryti ofisus Lietuvoje ir nuvežti žinių šerinkų giminėms ir pažįstamiems.
3. Steigia pasažierinių laivų liniją tarpe Bostono ir Klai-pėdos.
4. Tuojaus pradės siūsti tavorus į Lietuvą.
5. Patarnaus siuntime pinigų į Lietuvą.
6. Patarnaus visuose reikaluose važiuojantiems į tėvynę.
7. Steigia audimų išdirbystę.
8. Pardavinės Amerikos tavorus Lietuvoje ir Lietuvos tavorus pardavinės kur tikta bus galima.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

daug nesigiria, bet daug veikia. Jos veikimas yra platus ir ji turi žmones, kurie tą visą darbą supranta ir pasekmingai veda. Jos valdyboje ir rėmėjų tarpe randasi tokie gerai žinomi žmonės, kaip Kun. K. Urbonavičius, Tautos Fondo Pirmininkas; Kun. P. Saurasaitis, Waterbury lietuvių parapijos klebonas; Jonas E. Karosas, L. D. S. Sekretorius; Antanas F. Kneizis, "Darbininko" Administracijos; Antanas Vaisiauskas, Cambridge, Mass. lietuvių kolonijos veikėjas; Kun. J. Švagzdys, Norwood'o parapijos klebonas; A. S. Šliokaitis, rėmėjas visų gerų užnamų; Kazys Salis, specialistas-kontaktorius budinkų statyme; J. J. Roman, studentas garsaus Harvardo Universiteto Pramonės ir Prekybos skyriuje; Pranas Virakas, LDS. Pirmininkas; Pranas Gudas, "Darbininko" Redaktorius ir daugelis kitų sumanių ir apskirų ypatų. Pelnas iš šios Bendrovės iki šiol buvo ir beabejonės ant toliaus bus didis.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

reikalus daug darbininkų ir specialistų prie visokių darbų. Tuos darbininkus ir specialistus samdys iš šerinkų tarpo kur tikta bus galima. Šerinkai turi pilną kontrolę ant Bendrovės. Jie renka ant susirinkimų savo direktorius, kurie turi išduoti atskaitą šerinkams iš savo veikimo Bendrovėje.

BRANGUS SKAITYTOJAU

jeigu nori visados pasilikti kitų pastumdėlių, jei nori visados leisti svetimiems save išnaudoti, jei nori visą Lietuvos gerovę pavesti į svetimų rankas, jei nori kad vien tik kiti iš Lietuvos naudotųsi, jei esi užganedintas leisti kitiems sukrauti turtus iš tavo sunkiai uždirbtų pinigų, tai nesidėk prie šios Bendrovės.

Be jei Tamstai nepatinka toks padėjimas, jei Tamsta tikiesi pamatyti šviesesnių rytojų, jei nori naudotisi savo turtus ir gabumus del geresnės, laimingesnės ateities del savęs ir savo Tėvynės, ženk pirmyn. Lik dalininku Lietuvių Prekybos Bendrovės. Kuo greičiau tą padarysi, tuo Tamstai bus geriau.

Sėrai pasidūda po \$5.00. Jų gali viena ypata pirkti nemažiau kaip penkis ir nedaugiau kaip tūkstantį. Jeigu Tamstai nebūtų patogu įdėti savo pinigus į šėrus, tai gali duoti paskolą Bendrovei. Bendrovė už paskolas mokės 8 nuoš. į metus ir skolintus pinigus galėsi atsiimti bent kada ant pareikalavimo. Procentus ant skolintų pinigų Bendrovė išmokės kas tris mėnesius.

Platesnių žinių norėdamas gauti, rašyk laišką Bendrovei, bet jei viskas aiškus, negaišnok laiko, bet siusk tuojaus pinigus su nurodymais kaip juos siūnti, ar kaip paskolą ar už šėrus, ant virš paduoto adreso.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujas, inkstų, nervų ir abelias spėkų nustojimas viso kuno, ir būvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimui minetos gydoles pradėjo mano pilvas atsigant, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė, diegliai nebebadė po krūtine. Vidurių rėžimas išnyko po užmūšimui visų ligų. Bėgū 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras. Biteria. Ir po 3 mėn. savo pavelske pamačiau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavau Salutaras mylisty geradėjui ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiomis atsitikimais patariu nuostirdžiai kreiptis prie Salutaras:

SALUTARAS, Chemical Institution, J. Baltrėnas, Prof. 1707 S. Halsted St. Tel. Canal 6417. Chicago, Ill.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA.

SO. BOSTON, MASS.
PIRM. — Motiejus Zioba, 4 Levant St., Dorchester, Mass. Telephone: Dorchester 6973-W.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4-th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAST. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAST. — V. Gedminas, 292 E St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Mar. Brikaitė, 210 Silver St., So. Boston, Mass.
KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
MARŠALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.
 Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų. Gegužio 3:30 val. po pietų.

D. L. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zallieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Antanas Motiejūnas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Kavalauskas, 128 Heath St., Roxbury, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zallieckas, 244 D Street, So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

BEREIKALINGAS IŠGASTIS.
 Vartodamas fontaninę plunksną, prašalini visus nesmagumus ir išlaidas.
 Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir auščiau.
 Užsisakyk šiandie, gausi Lietuvos žemėlapi dykai.
 "DARBININKAS"
 244 W. Broadway, South Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO

Stubas su 9 kambariais, naujaisiais įtaisymais: gasais, maudynėmis ir ant ramios gatvės. Visai pigiai parduosiu, jeigu pirkt šią savaitę. Atsiųskite pas:
J. Stukas,
 542 6-th St., So. Boston, Mass.

JUOZAPAS ZUPKAUSKAS

SIUTAI

Aš **JUOZAS ZUPKAUSKAS** dar sykių kviečiu savo draugus ateiti ir pirkti sau reikalingus drabužius pas **S. H. HARRISON CO.** su kuriuo ir aš esu surišta. Aš užtikrinu, kad kainos Pirmos rūšies Vyriškų drabužių, Siutų, Skrybėlių, Čevėrykų suligimant jų vertę yra visiškai žemos. Jūs ir aš pelnysimė remdami savuosius.

Siutų kainos nuo \$11.50 iki \$43.50.
Čevėrykų kainos nuo \$4 iki \$10.
 Didžiausiame pasirinkime vyriškų drabužių.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington St. Boston, Mass.
 Kampas Beach St.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, ateikite ant examino dykai; leiskite man pažūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikas medicinoje ir gydyne per suvirš 25 meius gydymas Moteris ir Vyru nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiška išexaminavoju jus kiekvieną sykį ateinate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausį šios gadynės gydymą ar elektrikos ar medicinos pagal savo spēkų. Jeigu pagal mano nuomonės pasirodytų kad aš jūsų negaliu pagelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slabnas arba nuvargęs, ateik su manim pasikalbėti šiandiena dykai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba kokia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis nerdirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba kuluose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietėjimą, galvos sukima, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGAIŠINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Simtai operacijų yra išvengiama vyrams ir moterims vartojan į laiką vėliausios mados išrastas gydymo būdus. Mano kainos už gydymą yra labai prienamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už naują kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiūrėjimas yra dykai.

Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymai pa vojojing. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagalbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

D. R. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety
 Ofiso valandos: 9 ryto iki 8 vakare
 Nedėdieniais ir šventėmis: 10 ryto iki 2 po pietų.
 Teatro. BOSTON, MASS.

Gegužio 24 d. 1919

LIETUVIŲ SALĖJE
 26 Lincoln St., Brighton, Mass.
 7:30 val. vakare
A. L. Moterų Sąjungos 13
 Perstitys puikų veikalėlių "UŽKERĖTAS JACKUS."
 Be to bus ir šokiai. Šio vakaro programa nustebins visus įvairumu ir dailumu.
 Sirdingai kviečiame koskaitingiausia ateiti.

RENGĖJOS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTEIKIA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška apteika Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiusiu per expresą.
K. ŠIDLAUSKAS,
 Apteikiorius ir Savininkas
 226 Broadway, kamp. C St., SOUTH BOSTON, MASS.
 Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Paieškojimai ir Reikalavimai.

Ar norite greit parduoti, pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojaus į "Darbininką" pridėdami ir dolerinę. Garsintis "Darbininke" apsimoka.
 Už vieną sykį.....50c.
 " tris sykius.....\$1.00

VARGONININKUI gera vieta. Reikia tik vidutiniškai žinoti bažnytinę muziką ir turėti norą Amerikos zakristijono darbą atlikti. Kreipkitės į "Darbininko" Administraciją 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BARBERNĖ IR MAUDYNĖ.

Pranešam visiems Worcesterio lietuviams, kd mes atidarem naujoje vietoje barbernė ir maudynė po No. 26 Ward St. Toje vietoje jau senai buvo reikalinga, kur būtų galima sykiu nusimaudyti, nusikirpti ir nusiskusti. Duodam rankšluoščius ir muilą. Valandos paprastomis dienomis nuo 8 ryto iki 9 v. vakare. Pėtnyčiomis ir subatomi nuo 6 ryto iki 12 v. nakties. Nedėliomis uždaryta. Užlaikome švariai. Kviečiame visus Worcesterio lietuvius atsilankyti ir savo draugams pranešti, o užtikrinam, kad būsite užganedinti.
D. Mažeika ir A. Barkauskas
 26 Ward St., Worcester, Mass.

AR NORITE PAPUOŠTI SAVO STUBĄ?

Jeigu stubos pleisterys surūkęs arba rakandai nusitrynę, sudaužyti, aš pataisau ir padarau taip kaip naujus.
 Jeigu turite sieninį laikrodį ir dar geras, o neina, tai aš pataisau ir norinėius išmokniu taisyti už labai prienamą kainą. Prašau atsiųskite žemiaus paduoto adresu per laišką arba ypatiška į namus.

MIKAS KALAUČKAS,

12 Rock St., Pittston, Pa.

PARSIDUODA FARMA

Devyni akeriai dirbamos žemės, visas juodžemis su moliu, viskas gerai auga, per vidurį farmos upelis bėga, yra žuvų, 2 akerei pievos, 25 vaisingi medžiai, 6 kambariais namas su visais imprumentais, tvartai, vištinkai, daržinė, vežimai, visi farmų įrankiai, arklys, karvė, kiaulės, vištos, antys, žąsys, karų lainės, aplinkui daug miestelių ir fabriky, netoli Bostonas ir gelžkelio stotis. Platesnių žinių kreipkitės per laišką. Parsiduoda iš priežasties savininko nesveikatos. Kaina \$4300.
MR. JOHN ANDRIUSIS,
 South Franklin St., Box 16, Holbrook, Mass.

PARSIDUODA visi pigiai didelis lotas 5,000 ket. pėdų labai puikioj vietoj lietuvių apgyventoj, prie pat lietuvių bažnyčios ant kampo James St. ir Pond St., Norwood, Mass. Priežastis par-

davimo, savininkas toli išvažiavęs ir nemaną grįžti. Galite kreiptis del sužinojimo pas:

K. Karnila,
 6 Andrews Place, Norwood, Mass.
 Arba pas savininką
V. Šereika,
 144 Tappan St., Kearney, N. J.

Dr. Paul J. Jakmauh
 (Jakimavičius)
 Priemimo valandos:
 Nuo 2 iki 5 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
 509 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON.
 Tel. 622 S. B.

DR. F. MATULAITIS

Išvažiavo ant studijų į Chicago. Sugrįš Birželio mėnesyje į Bostoną.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį, ji padarys veide TYRŲ, SKKAISTŲ ir BALTA. Prashlina slinkus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dėžutės 75c ir \$1.00. Pinigus galima siųst popierinį dolerį arba stampomis.
Distributor Wilbert Co.,
 P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

Lietuvis Dantistas

DR. M. V. CASPER
 (Dr. M. V. Kasparavičius)
 425 BROADWAY,
 South Boston, Mass.
 Tel. So. Boston 27.
 Ofiso valandos: 10—12:30 ryte
 1:30—6 ir 6:30—9 P. M.

Tel. Jamaica 1831—W. Cambridge 1235—J.
RUSAS DAKTARAS
DR. N. A. GLEBOW.
 Specialistas paslaptinių ligų. Imlau medicinos mokslų Berlino, 884 Main St., Cambridge, Mass.
 OFISO VALANDOS: Nuo 1 iki 2 ir nuo 7:30 iki 8:30 val. vakarais, nedėliomis nuo 12 iki 1 val. po pietų.
 KITAS OFISAS:
 428 Centre Street, Jamaica Plain, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS
 Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su nauju išra imu.
 Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
 469 Broadway, So. Boston, Mass.
 PRIE DORCHESTER ST.
 Valandos: nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare.
 Nedėliomis: nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai
 Ofiso valandos:
 Ryt is iki 9 val.
 Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
 536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius
 234 Lafayette St., Kamp.
 Ofiso valandos: Jefferson st, 6-11 RYTE NEWARK, N. J. 2-4 PO PIETU Telefonas 9268 6-8 VAKARE Market

Bell Phone Dickinson 3965 M
Dr. Ignotas Stankus
 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
 Ofiso Valandas:
 Nuo 9 rito iki 5 po pietu
 Vakaras, Keturge nuo 6 iki 9 P. M.
 Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.
 Dermafuga sulaukia plauku slinkima, pašalina pleiskaną, niežėjimą odos galvos, augina plaukus priduo ma jėms reikalingą maista.
 Dermafuga padarys kad Jusų plaukai bus tankūs švelnus ir skaistus.
 Oda Jusų galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados ir plaukai neslinkis daugias!
 Reikalaujant pristisime Jums patu suvis dykai išbandymui samdinti. Prisiųskite 10c. stampomis perstun timo lėšų, gausi išbandymai dežiute Dermafuros ir brošūra.
ARGIL SPECIALTIES CO.
 BOX 37, PHILADELPHIA, PA.